

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych - I Oddział w Ł. odmówił J. J. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów: od 3 maja 1975 r. do 26 października 1975 r., od 2 listopada 1977 r. do 31 marca 1988 r. oraz od 9 lutego 1973 r. do 30 kwietnia 1975 r., zgodnie z decyzją z dnia 18 lipca 2017 r. Do ogólnego stażu pracy zaliczono okres pracy w gospodarstwie rolnym w czasie od 11 września 1970 r. do 22 października 1972 r. oraz od 23 października 1972 r. do 27 stycznia 1973 r. z wyłączeniem okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w czasie od 23 października 1972 r. do 27 stycznia 1973 r. Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. (decyzja – k. 57 plik II akt ZUS)

Wnioskodawca J. J. (1) w dniu 26 września 2017 r. złożył odwołanie od powyższej decyzji. (odwołanie – k. 2 – 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie – k. 4)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. J. (1) urodził się (...) (bezsporne)

W okresie od 9 lutego 1973 r. do 30 kwietnia 1975 r. ubezpieczony był zatrudniony w Fabryce (...) w K. na stanowisku spawacza elektrycznego w pełnym wymiarze czasu pracy. (legitymacja ubezpieczeniowa – k. 9 plik II akt ZUS, akta osobowe w kopercie – k. 17)

Fabryka ta zajmowała się produkcją maszyn rolniczych i części do nich, zwłaszcza do siewników. Podczas zatrudnienia ubezpieczony cały czas pracował jako spawacz, spawał części do tych maszyn, przede wszystkim siewniki. Później z tych części były składane całe siewniki. Na spawalni było 7 – 8 stanowisk spawaczy. Były one obudowane parawanami, tak by pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy sobie nie przeszkadzali. W fabryce na górze były wyciągi, które wyciągały dym od spawania. Wnioskodawca zajmował się tylko spawaniem, było to spawanie elektryczne, a później także w osłonie CO₂. Podczas zatrudnienia ubezpieczony odbył kurs spawacza. Przed zdobyciem uprawnień spawacza wnioskodawca też spawał, bo takie były potrzeby. Po przyjęciu do pracy był przyuczony do prac w charakterze spawacza przez tydzień, później spawał samodzielnie. Wnioskodawca był nadzorowany przez kontrolę jakości. Nie był oddelegowywany do innych prac.

(zeznania wnioskodawcy z dnia 20 marca 2018 r. – 00:01:45 – 00:24:05 – płyta CD – k. 47 w zw. z zeznaniami z dnia 22 maja 2018 r. – 00:21:16 – 00:33:09 – płyta Cd – k. 56, zeznania świadka P. W. z dnia 22 maja 2018 r. – 00:05:10 – 00:11:55 – płyta CD – k. 56, zeznania świadka J. R. z dnia 22 maja 2018 r. – 00:11:55 – 00:20:00 – płyta CD – k. 56)

W okresie od 3 maja 1975 r. do 31 marca 1988 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w K. na stanowisku spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy. (zaświadczenie – k. 10 plik I akt ZUS, legitymacja ubezpieczeniowa – k. 9 plik II akt ZUS, umowa o pracę – k. 11 plik II akt ZUS, dokumentacja osobowa – k. 20 plik II akt ZUS, świadectwo pracy – k. 19)

W dniu 26 października 1975 r. został zwolniony do odbycia zasadniczej służby wojskowej. Ponownie został przyjęty do pracy w /w zakładzie pracy w dniu 2 listopada 1977 r. Po odbyciu służby wojskowej ubezpieczony podjął pracę w ciągu miesiąca po odbyciu służby. (zaświadczenie – k. 19 plik II akt ZUS, zeznania wnioskodawcy z dnia 22 maja 2018 r. – 00:21:16 – 00:33:09 – płyta Cd – k. 56)

(...) Przedsiębiorstwo Budowlane w K. budowało bloki mieszkalne i świadczyło usługi budowlane. Podczas zatrudnienia ubezpieczony cały czas pracował jako spawacz elektryczny. Współpracował z montażystami. Zdarzało się,

że pomagał w betonowaniu – było to kilka minut dziennie. Pracował w brygadzie montażowej 4-osobowej. Był jedynym spawaczem w brygadzie. Wszystkie osoby były zatrudnione na stanowiskach montażysty. Ubezpieczony pracował na wysokości. To były bloki 5-kondygnacyjne budowane z tzw. wielkiej płyty. Jak dźwig podał na hakach ścianę to ubezpieczony spawał elementy stalowe. Łączył ściany ze sobą i ze stropem. Wewnątrz budynków spawał wszystko co było ze stali. Zajmował się także spawaniem balustrad, balkonów. Pracował także przy budowie szkół, przedszkoli, sklepów i pomieszczeń usługowych. Ubezpieczony otrzymywał posiłki regeneracyjne.

(zeznania wnioskodawcy z dnia 20 marca 2018 r. – 00:01:45 – 00:24:05 – płyta CD – k. 47 w zw. z zeznaniami z dnia 22 maja 2018 r. – 00:21:16 – 00:33:09 – płyta Cd – k. 56, zeznania świadka J. Ś. z dnia 20 marca 2018 r. – 00:26:31 – 00:33:59 – płyta CD – k. 47, zeznania świadka W. K. z dnia 20 marca 2018 r. – 00:36:16 – 00:40:52 – płyta CD – k. 47)

Zakład pracy wystawił ubezpieczonemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazał, że ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w K. i podczas tego zatrudnienia w okresie od 3 maja 1975 r. do 26 października 1975 r. i od 2 listopada 1977 r. do 31 marca 1988 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawalnicze na stanowisku spawacza wymienionym w wykazie A, dział XIV poz. 12 pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i (...) z dnia 1 stycznia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach, w których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz wzrostu emerytury lub renty /Dz. Urz. MB i (...) nr 3, poz. 6/. (świadectwo pracy w szczególnych warunkach – k. 23 verte, k. 7 plik II akt ZUS, aneks do umowy o pracę – k. 13 plik II akt ZUS, k. 28)

Ubezpieczony ukończył podstawowy kurs spawania elektrycznego w okresie od 2 września 1974 r. do 21 stycznia 1975 r. oraz podstawowy kurs spawania gazowego w okresie od 1 marca 1979 r. do 25 lipca 1979 r. (książeczka spawacza – k. 9 plik II akt ZUS)

Obecnie wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. (bezsporne)

Wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. (wyliczenia ZUS)

W dniu 30 maja 2017 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę. (wniosek – k. 1 – 4 plik II akt ZUS)

Decyzją z dnia 18 lipca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. J. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie posiada 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów: od 3 maja 1975 r. do 26 października 1975 r., od 2 listopada 1977 r. do 31 marca 1988 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w Likwidacji na stanowisku spawacza, ponieważ na świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 4 lipca 2003 r. wykazano, że ubezpieczony wykonywał prace spawalnicze na stanowisku spawacza. Natomiast w zarządzeniu Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w dziale XIV, poz. 12 wykazane są „prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym”, a w pkt 1 stanowisko: „spawacz elektryczny i gazowy”. Na przedłożonych dokumentach pomocniczych tj. zaświadczeniu wystawionym przez (...) Urząd Wojewódzki w Ł. oraz potwierdzonych za zgodność z oryginałem kserokopiach kart wynagrodzeń, umów o pracę, kart obiegowych oraz aneksu do umowy również wskazano tylko, że ubezpieczony pracował na stanowisku spawacza. Nadto organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy okresu od 9 lutego 1973 r. do 30 kwietnia 1975 r. z tytułu zatrudnienia w Fabryce (...), ponieważ brak jest świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, a książeczka spawacza nie jest wystarczającym dokumentem na udowodnienie pracy w szczególnych warunkach. Do ogólnego stażu pracy organ rentowy nie zliczył ubezpieczonemu okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców S. i J. J. (2) w okresie od 11 września 1970 r. do 8 lutego 1973 r. Wskazał, że wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 24 lata, 5 miesięcy i 10 dni okresów składkowych i nieskładkowych. (decyzja – k. 54 plik II akt ZUS)

W dniu 7 sierpnia 2017 r. ubezpieczony ponownie złożył wniosek o prawo do emerytury. (wniosek – k. 55 plik II akt ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 1 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. J. (1) prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów: od 3 maja 1975 r. do 26 października 1975 r., od 2 listopada 1977 r. do 31 marca 1988 r. oraz od 9 lutego 1973 r. do 30 kwietnia 1975 r., zgodnie z decyzją z dnia 18 lipca 2017 r. Do ogólnego stażu pracy zaliczono okres pracy w gospodarstwie rolnym w czasie od 11 września 1970 r. do 22 października 1972 r. oraz od 23 października 1972 r. do 27 stycznia 1973 r. z wyłączeniem okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w czasie od 23 października 1972 r. do 27 stycznia 1973 r. Przyjął, że wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. (decyzja – k. 57, k. 18 plik I akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów, zarówno w postaci dokumentów, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy oraz świadków. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę. Zeznanie świadków – osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, a jednocześnie pracowników tych samych zakładów pracy w tym samym czasie co wnioskodawca, nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności, nie są wzajemnie ze sobą ani z treścią załączonych do akt sprawy dokumentów sprzeczne, wzajemnie ze sobą korespondują.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016 r. poz. 887 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Przepis art.184 ust.2 stanowi z kolei, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie zaś do treści art.32 ust.1 cytowanej ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust.1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok SN z 15.12.1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok SN z 15.11. 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe co do wieku – ukończył 60 rok życia oraz lat okresów składkowych i nieskładkowych. Skarżący nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę wnioskodawca spełnia również warunek co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika bowiem, że ubezpieczony w spornych okresach od 3 maja 1975 r. do 26 października 1975 r., od 2 listopada 1977 r. do 31 marca 1988 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w K. oraz od 9 lutego 1973 r. do 30 kwietnia 1975 r. w Fabryce (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza.

Pracę spawacza zaliczyć należy do prac w warunkach szczególnych.

Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty;

Stanowisko spawacza wymienione zostało w Wykazie A, Dziale XIV, poz. 12, pkt 1 – spawacz elektryczny i gazowy.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. wskazuje, że wymieniona w poz. 12 działu XIV prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym, są pracami w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Stosownie do § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód z dokumentów, z zeznań świadków i wnioskodawcy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że skarżący nie udowodnił okresu pracy 15 lat w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu wnioskodawca wykazał w przedmiotowym postępowaniu, że wykonywał w spornych okresach pracę w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca oraz świadkowie zgodnie podali, że podczas zatrudnienia w Fabryce (...) - od 9 lutego 1973 r. do 30 kwietnia 1975 r. ubezpieczony przez cały okres czasu pracował jako spawacz, spawał części do maszyn, głównie do siewników.

Brak jest zatem podstaw do tego by nie uwzględnić ubezpieczonemu okresu pracy w tym zakładzie pracy do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Jeśli zaś chodzi o zatrudnienie wnioskodawcy w od 3 maja 1975 r. do 26 października 1975 r. oraz od 2 listopada 1977 r. do 31 marca 1988 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym, to z zeznań wnioskodawcy, świadków oraz akt osobowych ubezpieczonego wynika, że ubezpieczony pracował jako spawacz elektryczny w całym tym okresie zatrudnienia.

Dlatego też w ocenie Sądu Brak jest przeszkód by zaliczyć ubezpieczonemu ten okres pracy do stażu pracy w szczególnych warunkach.

Podczas zatrudnienia w tym zakładzie pracy ubezpieczony odbywał służbę wojskową w okresie od 27 października 1975 r. do 1 listopada 1977 r. i okres ten także należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie bowiem z orzecznictwem Sądu Najwyższego okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia (por. wyrok SN z dnia 6 kwietnia 2006 r., sygn. akt III UK 5/06, OSNP 2007/7 – 8/108, M.P.Pr. (...)).

Należy rozstrzygnąć w tym stanie faktycznym o kwalifikacji prawnej okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej, który przypadł w czasie trwania stosunku pracy o szczególnym charakterze, w ramach którego pracownik – powołany następnie do odbycia tej służby wojskowej świadczył pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zasadniczo przerwę w wykonywaniu zatrudnienia w ramach stosunku pracy wywołaną odbywaniem zasadniczej służby wojskowej uznaje się za zawieszenie realizacji nadal trwającego stosunku pracy z tego względu, że w okresie odbywania tej służby nie są wykonywane zobowiązania stron stosunku pracy, ponieważ pracownik doznaje przeszkód w świadczeniu pracy z powodu odbywania zasadniczej służby wojskowej, co prowadzi do zawieszenia świadczeń pracodawcy, które na ogół są ekwiwalentami za pracę wykonaną.

Równocześnie trzeba podkreślić, jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy we wskazanym wyroku, że obowiązkiem obywatela polskiego jest obrona ojczyzny, a zakres obowiązku służby wojskowej określa ustawa (art. 85 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Ponadto konstytucyjna zasada demokratycznego państwa prawnego, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2), zasada równości wobec prawa i zakaz dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny (art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji), wymuszają na gruncie Konstytucji, będącej najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej (art. 8 Konstytucji RP), ustanawianie takich regulacji ustawowych lub dokonywanie wykładni przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które wykluczają jakiegokolwiek pokrzywdzenie obywatela z powodu wykonywania publicznego obowiązku obrony ojczyzny. W konsekwencji na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych okresy czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne są zawsze okresami składkowymi (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach), bez potrzeby wypełnienia jakichkolwiek dalszych warunków, a w szczególności bez względu na to, czy okresy odbytej służby były poprzedzone stosunkiem pracy lub innym stosunkiem prawnym kreującym tytuł obowiązkowego ubezpieczenia społecznego. Oznacza to, że okres czynnej służby wojskowej jest składkowym okresem ubezpieczenia dla każdego ubezpieczonego, który odbył taką służbę.

W tym zakresie organ rentowy zaliczył okres odbywania przez skarżącego służby wojskowej do okresu składkowego.

Zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. „o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej” (Dz.U.67.44.220) w brzmieniu obowiązującym w okresie 1967 – 1974 okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracowników, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Zgodnie z art. 124 ust. 1 nieobowiązującej już ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz.U. z 1963 r. Nr 20, poz. 108), zakład pracy, który zatrudniał pracownika w chwili powołania do czynnej służby wojskowej, obowiązany był go zatrudnić na poprzednio zajmowanym stanowisku lub stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz nie niżej opłacanym, jeżeli pracownik najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej zgłosił swój powrót do pracy. Dopiero niezachowanie tego terminu powodowało rozwiązanie stosunku pracy z mocy prawa, chyba że nastąpiło z przyczyn od pracownika niezależnych (ust. 2).

Na mocy wyraźnego brzmienia art. 125 tej ustawy, pracownikowi, który zgłosił się do pracy w terminie określonym w art. 124 ust. 1 zalicza się okres odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy albo od ciągłości pracy w danym zawodzie lub służbie, bądź w szczególnych warunkach, od których zależy nabycie tych uprawnień.

W oparciu o powyższe należy stwierdzić, że okres odbytej czynnej (zasadniczej) służby wojskowej przez pracownika zatrudnionego poprzednio w szczególnych warunkach pracy, który po zakończeniu tej służby zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia w terminie 30 dni od zakończenia służby wojskowej, traktuje się tak samo jak wykonywanie takiej pracy, a skoro okres ten podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy w szczególnych warunkach, to uwzględnia się go także do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 124 i 125 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach). Jak wskazał Sąd Najwyższy taką językową wykładnię zdecydowanie wzmacniają powołane wyżej dyrektywy (zasady) konstytucyjne uzasadniające i usprawiedliwiające traktowanie okresu zasadniczej służby wojskowej przypadającego w okresie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia jako składkowego okresu pracy w szczególnych warunkach dla celów emerytalnych.

Ponadto, zdaniem Sądu Najwyższego, za przyjętą wykładnią przemawiają także regulacje szczególne dotyczące przesłanek nabycia prawa do szczególnych rodzajów emerytur: górniczej (art. 34, 35 i 38 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) lub emerytury kolejowej (art. 40, 41 i 45 tej ustawy) przez pracowników urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r., zważywszy, że powołane unormowania *expressis verbis* okresy służby wojskowej uznają za okresy zaliczalne do okresów rodzajów zatrudnienia wykonywanego w szczególnych warunkach (pracy górniczej lub zatrudnienia na kolei), wymaganych do nabycia emerytury w niższym od powszechnego wieku emerytalnym.

Wnioskodawca został powołany do zasadniczej służby wojskowej w czasie trwania zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym. Po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę z dniem 2 listopada 1977 r. i niniejszym zachował wymagany 30 dniowy termin zgłoszenia powrotu do pracy po odbyciu służby.

W związku z powyższym okres ten zalicza się także do stażu pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wnioskodawca w sposób niewątpliwy wykazał przed Sądem, że przepracował ponad 15 lat (2 lata, 2 miesiące, 20 dni oraz 12 lat, 10 miesięcy, 29 dni) w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wnioskodawca spełnia także wszystkie pozostałe wymagane przepisami prawa przesłanki, zarówno w zakresie stażu pracy oraz nie bycia członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego jak i wieku.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

K.K.-W.